

LA LLUITA CONTRA LES DUES GRANS POTÈNCIES

Orient Mitjà: quinze dies negres

La situació a l'Orient Mitjà ha assolit unes cotes de tensió altíssimes en les últimes setmanes. El retorn de la violència palestina i les respostes d'israelians i nord-americans ho han possibilitat.

Vicent Partal

L'eixida es produí, presumiblement, des de les bases de Néguev, a primera hora del matí. Els avions, dos F-15 i quatre F-16 de fabricació nord-americana, duien pintant en les ales l'estel de David. L'objectiu: bombardejar Bourj Cedria, un poblet a trenta quilòmetres de Tunis on s'havia instal·lat el Quarter General de l'OAP (Organització per a l'Alliberament de Palestina), amb el seu màxim cap Abu Amar, altrament dit Yasser Arafat.

L'enorme *raid* aeri de 4.800 quilòmetres havia estat batejat amb el nom d'«Operació Bazak», un nom hebreu que podria traduir-se per «Operació Flama». Cinc minuts d'infern foren suficients a les deu hores i set minuts del primer d'octubre passat. Míssils aire-terra i bombes guiades per làser reduïren a runes el quarter general dels palestins. La ràdio oficial israeliana no pogué evitar una estranya expressió d'entusiasme: «¡És meravellós. Haurien d'haver mort tots!»

Però Arafat —i van tres intents— no morí en l'atac. Ali Zibaa, sí. Zibaa era el cap de l'escorta personal d'Arafat i estava considerat com el dirigent de Força 17, el superespecialitzat grup d'operacions especials de l'OAP, responsable de l'assassinat dels tres ocupants del iot israelià «First» esdevingut al port xipriota de Larnaka, el 25 de setembre. Aquell dia els hebreus celebraven el dia sagrat del perdó, el Yom Kipur.

L'anunci d'aquest atemptat va ser, precisament, el motiu que impulsava

una reunió d'urgència del govern hebreu durant la qual Shimon Peres proposà un càstig exemplar: l'operació Flama.

Una operació preparada amb tota minuciositat pels eficientíssims serveis secrets israelians, el Mossad i el seu apèndix militar, l'Aman Thasal, de feia mesos. Plànols minuciosos de les instal·lacions i detalls exactes de les persones que les usaven i els horaris habituals possibilitarien una acció perfecta en els aspectes militars, però que havia de crear un alt nivell de crispació en la zona.

A l'esquerra, ruïnes del quarter de l'OAP. Al centre, avió israelià. A la dreta, Arafat.

El segrest d'Achille Lauro

Eren les deu de la nit del dia set quan el Palau del Quirinal, seu de la presidència de la República Italiana, anunciava que un escamot palestí havia pres el control d'un transatlàntic d'aquella nacionalitat, pertanyent a l'empresa Lauro i ocupat per 454 persones de distintes nacionalitats, en viatge per la Mediterrània oriental.

L'escamot, que assegurava parlar en el nom del FAP (Front d'Alliberament de Palestina, una organització dissident de l'OAP), exigí la llibertat de 52 companys seus de les presons

d'Israel i d'Itàlia. Amenaçà executar els ostatges si no complien les seues exigències. Una amenaça que només compliria —brutalment— en el cas d'un passatger invàlid jueu-americà.

Sembla que la intenció de l'escamot era desembarcar al port israelià d'Achood, cap a on navegava el vaixell, i realitzar-hi una acció espectacular en venjança per l'atac de l'aviació hebrea al quarter general de l'OAP.

Però degué ser sorprès en el trajecte entre Alexandria i Port Said i optà per apoderar-se del vaixell i iniciar amb ell un vaivé entre Síria, Xipre, el Líban i Egipte, que acabaria a les 16.15 hores de dimecres nou, quan els segrestadors s'entregaren al govern egipci.

La seua arribada al port, fent el senyal de la victòria mentre sonaven les sirenes dels vaixells, va fer palesa la simpatia que l'acció de l'escamot havia despertat en un dels països més pro-occidentals del món àrab. A Tunís, també fortament pro-occidental, les manifestacions que s'originaren després de l'atemptat israelià revestiren un fort caracter antiamericà. Eren dues advertències que Reagan, pel que sembla, no volgué escoltar.

Segrestar els segrestadors

Perque, dijous a migdia, des de Chicago, el president dels Estat Units donava la llum verda a una conflictiva operació. Quatre F-14 de la sisena flota interceptarien en vol l'avió egipci que transportava els quatre segres-

tadors i membres de la direcció de l'OAP, en direcció a Tunis. L'ordre executiva va ser tramesa per Caspar Weinberger a les set de la vesprada. Provenents del portaavions Saratoga, les naus americanes interceptaren immediatament el Boeing egipci, al sud de l'illa de Creta, i l'obligaren a dirigir-se a la base de l'OTAN de Sigonella, a Sicília, on van lliurar els segrestadors a les autoritats italianes.

L'acció despertà una onada d'entusiasme als EUA, malgrat no ser una operació militar especialment

complicada. Representava, tanmateix, «la primera acció efectiva del president Reagan contra el terrorisme internacional». «Ara ja saben que poden córrer, però que no podran amagar-se» digué el president nord-americà, eufòric, en la reunió de premsa convocada per anunciar l'èxit de l'operació.

El torn dels soviètics

Però la quinzena negra de l'orient mitjà havia començat amb problemes per a un altre país. Per primera vegada en el conflicte de l'Orient Mitjà, quatre diplomàtics soviètics havien estat segrestats per les milícies islamistes: el secretari consular, Arkadi Katàkov, el metge de l'ambaixada, Nicolai Svirski, i dos empleats, Oleg

Spirine i Valeri Milikov. Un d'ells aparegué mort als pocs dies.

L'OIA (Organització Islàmica d'Alliberament) reivindicava l'acció i la justificava com una mesura de pressió sobre Síria, la principal aliada de l'URSS en la zona, perquè cessin els combats que enfronten militants integristes i palestins fidels a Arafat contra les milícies del Partit Nacional Social Siri i els seus aliats. (Vegeu l'entrevista amb Usama Saad en la pàg. 55). Palestins i integristes resisteixen a Trípoli des del passat 27 de setembre.

El segrest dels diplomàtics soviètics sorprengué enormement pel fet que mai no havien estat objecte d'agressions en els deu anys que dura la guerra, protegits com eren per l'amistat amb les milícies islàmiques progressistes.

La còlera d'Al·là

¿Què fa tremolar els fonaments del dret internacional?

Tots els esdeveniments, del segrest dels diplomàtics soviètics al Líban al de l'avió egipci, a mans de les forces armades nord-americanes, han arribat tan encadenats que és impossible no observar-los com un tot continu. Un tot que ha aconseguit d'allunyar definitivament les esperances de pau en el conflicte àrab-israelià. Just quan semblava més pròxima.

El raid israelià contra el quarter general de l'OAP ja ho havia aconseguit, però la sorprenent actuació de la força aèria EUA no només ha servit per a fer impossible la pau; també ha donat raons i arguments de pes a aquells qui l'administració Reagan anomena «terroristes» àrabs.

És evident, mal que pese a Rambo-Reagan, que ningú no pot obligar un poble sense estat a acatar les normes d'una societat internacional que el rebutja. Però també ho és que un estat legalment constituït no pot oblidar-ies sense posar en perill els fonaments del dret internacional.

El llogater de la Casa Blanca —més enllà del seu orgull patriòtic— haurà de pensar que està carregant les pistoles dels fedaiïns amb les seues nervioses actuacions i les dels seus protegits.

Després, pot lamentar la còlera d'Al·là, si aquesta inunda de sang i horror el món occidental. □

Els ostatges soviètics: Valeri Milikov, Arkadi Katàkov, Nicolai Svirski i Oleg Spirine.

Una protecció que no sembla ja ser suficient.

L'endemà del segrest de l'avió egipci per l'aviació americana, Moscou, en un gest inequívoc, considerà l'acció com «justificable». Un qualificatiu difícil d'entendre per a un món àrab, a un pas de la radicalització, que observa com la preocupació de les dues superpotències pel polvorí de l'Orient Mitjà augmenta dia a dia.

Potser aquesta declaració és el senyal que Moscou i Washington col·laboraran més d'ara endavant per evitar el terrorisme islàmic. A canvi —com afirmava el comunicat de l'OIA— per als militants islàmics potser ha arribat l'hora «de lluitar contra els dos diables, per la victòria d'Al·là». Una guerra imprevisible. □